

NAPOVED DOHODKOV IZ DELA KMETIJSKIH DEJAVNOSTI ZA LETO 2005

Pojasnilo DURS, št. 4216-2/2006, 18. 1. 2006

Z uveljavitvijo novega Zakona o dohodnini – ZDoh-1 s 1. 1. 2005 se je spremenila tudi davčna obravnava dohodkov iz dela kmetijskih, gozdarskih in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Spremenila se je obdavčitev dohodkov iz pridelave vina in oljčnega olja iz lastnega pridelka, ki je bila prej obdavčena na podlagi katastrskega dohodka. Za vse dejavnosti je bila ob izpolnjevanju pogojev iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena ZDoh-1 uvedena tudi možnost ugotavljanja dohodka z upoštevanjem normiranih odhodkov v višini 25 odstotkov, ki so prej za nekatere dejavnosti znašali 60 odstotkov. Novost je tudi možnost prehoda celotne kmetije na vodenje knjig.

O rešitvah v ZDoh-1 so bili zlasti kmetje slabo obveščeni, nekatere rešitve v zakonu pa so bile deležne znatnega neodobravanja. Prav tako so se že pred uveljavitvijo ZDoh-1 napovedovale njegove spremembe.

Posledica navedenega je, da se velika večina zavezancev, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, katere obravnava glede dohodnine se je z letom 2005 spremenila, tem spremembam ni prilagodila. Tako zlasti pridelovalci vina ali oljčnega olja do 9. 1. 2005, ko je minilo osem dni od uveljavitve ZDoh-1, v davčni register niso vpisali opravljanja dejavnosti. Podobne težave so bile pri dopolnilnih dejavnostih, katerih nosilci se zaradi neusklajenosti kmetijskih in davčnih predpisov niso pravočasno registrirali.

V 61. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 115/05) je med drugim določeno, da se določba 16. člena tega zakona, ki uvaja novi 45.a člen ZDoh-1, uporabi že pri odmeri dohodnine za leto 2005. Ta člen v prvem odstavku določa, da se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec, če lahko ugotavlja dohodek z upoštevanjem normiranih odhodkov, doseže z opravljanjem kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, upoštevajo normirani odhodki v višini 70 odstotkov ustvarjenih prihodkov. Navedena določba praviloma pomeni, da se bodo zavezancu, ki opravlja takšno dejavnost in je v letu 2005 dohodek iz dejavnosti ugotavljal z upoštevanjem normiranih odhodkov, v postopku odmere dohodnine priznali normirani odhodki v višini 70 odstotkov.

Glede na dejstvo, da je bilo lansko leto prvo leto veljavnosti novega zakona o dohodnini, menimo, da je v tem primeru treba ravnati predvsem v korist zavezancev in jim omogočiti izpolnitev davčnih obveznosti brez dodatnih zapletov, ki niso nujno potrebni. Davčnim zavezancem z dejavnostjo s področja kmetijstva in gozdarstva, ki ne velja za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost po poglavju III.3. ZDoh-1, in z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, predvsem predlagamo vpis dejavnosti v davčni register. Čeprav v letu 2005 pri davčnem organu niso prijavili opravljanja dejavnosti, takšni zavezanci lahko dohodke iz navedene dejavnosti vpišejo v dohodninsko napoved v rubriko 9019 - Dohodek, dosežen z opravljanjem kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ugotovljen z upoštevanjem normiranih odhodkov, ne glede na to, ali so kupci v zvezi z njimi plačali davčni odtegljaj oziroma so jih zavezanci med letom napovedali. V to rubriko se lahko vpišejo tudi plačila, prejeta od Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja in od drugih izplačevalcev v zvezi z naložbami v dopolnilne in druge kmetijske dejavnosti na kmetiji.

Pri tem v zvezi z določbo četrtega odstavka 35. člena ZDoh-1 pojasnjujemo, da lahko zavezanec, ki je pri davčnem organu na novo registriral opravljanje dejavnosti, v prvem letu ugotavlja dohodek z upoštevanjem normiranih odhodkov, če izpolnjuje pogoje iz 1. in 3. točke 35. člena ZDoh-1 (zanj ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih in ne zaposluje delavcev).

Naj podobno svetujejo oziroma priporočajo kmetom, ki jih navedeno zadeva, smo predlagali tudi Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, ki bo prek kmetijske svetovalne službe svojim članom pomagala pri izpolnjevanju dohodninske napovedi.